

Financiën

KADERNOTA 2025

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding	3
1.1	Voorjaarsnota rijk	3
1.2	Behandeling in de gemeenteraad; keuzes.....	4
2	Prognose budgettaire ruimte 2025-2028	5
2.1	Budgettair beeld op basis van voorgaande besluitvorming	5
2.2	Prognose algemene uitkering op basis van de voorjaarsnota 2024.....	5
2.3	Indexeringspercentages en rentepercentages	6
2.4	Prognose ontwikkelingen	7
2.5	Proces Nieuwkoop blijvend in evenwicht.....	8
2.6	Totaalbeeld budgettaire ruimte	8
2.7	Verloop algemene reserve.....	8
	Wijzigingen betrekking op begrotingsjaar 2024.....	9
	Ontwikkelingen per programma.....	12
	Programma 1 Ruimtelijke ontwikkeling.....	12
	Programma 2 Ruimtelijk beheer.....	15
	Programma 3 Sociaal Domein	16
	Programma 4 Bestuur en Dienstverlening	18
	Overhead en algemene dekkingsmiddelen	20
	Totaaloverzicht ontwikkelingen	23
	Bijlage A Gekozen bezuinigingsvoorstellen.....	25
	Bijlage B Niet gekozen bezuinigingsvoorstellen.....	27

1 INLEIDING

Voor u ligt de Kadernota 2025. Een kadernota waarbij aan de gemeenteraad lastige keuzes worden voorgelegd. Een kadernota waarmee het college de basis legt voor een structureel sluitende begroting in een tijd waarin de gemeente geconfronteerd wordt met een groot aantal financiële uitdagingen, het zogeheten Ravijnjaar.

In 2026 krijgen gemeenten miljarden minder uit het gemeentefonds. Dat leidt tot een structureel middelen tekort om gemeentetaken uit te voeren zonder dat er taken verdwijnen. Dit tekort loopt (naar wordt verwacht) elk jaar verder op. Het is daarom belangrijk dat we de komende jaren financieel 'scherp aan de wind varen'.

Bij de Kadernota 2024 is een meerjarenperspectief gepresenteerd waarin vanaf 2026 aanzienlijke structurele tekorten te zien waren. De gemeenteraad heeft naar aanleiding daarvan besloten tot een proces om te komen tot een duurzaam evenwichtige begroting. Bij dit proces liet het college zich bijstaan door bureau Berenschot om zo tot een afgewogen resultaat te komen.

De afgelopen periode heeft in het teken gestaan van oplossingen om de tekorten in de meerjarenbegroting om te buigen tot een sluitend beeld met zelfs een (beperkte) ruimte om nieuw beleid vorm te geven.

Het proces voorziet in een aantal stappen dat leidt tot een voorstel met mogelijke ombuigingen/ bezuinigingen. Om tot een voorstel te komen, is allereerst via een kwantitatieve en kwalitatieve (ambtelijke) analyse inzicht ontstaan in de keuzeruimte in de begroting. Ook wel beïnvloedbare ruimte genoemd. Niet direct beïnvloedbaar zijn de wettelijke verplichtingen, contractuele afspraken/subsidies en bestuurlijke verplichtingen zoals gemeenschappelijke regelingen.

Met de kadernota geeft de gemeenteraad de kaders aan voor het samenstellen van de begroting 2025. Deze kaders bestaan standaard uit een set financieel-technische uitgangspunten. Voor de kadernota 2025 zijn deze uitgangspunten aangevuld met een set maatregelen om tot een sluitende meerjarenbegroting te komen. Deze maatregelen zijn zeer divers van aard, waarbij we een deel vrij eenvoudig kunnen realiseren en een ander deel grote impact op de inwoners heeft of op een deel daarvan. Hoewel sommige maatregelen lastig kunnen zijn is het college van mening dat zij een afgewogen set maatregelen presenteert.

Naast de technische kaders en de maatregelen om de begroting sluitend te krijgen, staan in deze kadernota een aantal ontwikkelingen die het noodzakelijk maken om extra middelen beschikbaar te stellen. Deze ontwikkelingen vergroten de omvang van de te realiseren ombuigingen nog eens.

1.1 VOORJAARSNOTA RIJK

Elk jaar publiceert het kabinet, vooruitlopend op de meicirculaire, een Voorjaarsnota. Deze Voorjaarsnota bevat een aantal onderdelen met gevolgen voor de financiële positie van de gemeente. Deze onderdelen waren deels positief en deels negatief van aard en niet eenvoudig te bepalen. Het college heeft deze effecten in de berekeningen verwerkt, waardoor de uitkomsten gedurende het proces wijzigden.

1.2 BEHANDELING IN DE GEMEENTERAAD; KEUZES

Met de financiële kaders, nieuwe ontwikkelingen en de door het college gekozen maatregelen ligt nu een structureel sluitende begroting voor. Dit is in overeenstemming met het verzoek van de raad. Uit de inventarisatie van mogelijkheden om de begroting structureel sluitend te maken zijn ook maatregelen naar voren gekomen die het college niet heeft ingezet. De uiteindelijke omvang van de taakstelling was niet zodanig dat ook die ingezet hoefden te worden. Met de gemeenteraad is afgesproken dat ook deze, niet gekozen, mogelijkheden in deze kadernota worden gedeeld.

Het college is van mening dat de set maatregelen die in deze kadernota zijn opgenomen, uitgebalanceerd en voldoende zijn om de begroting van de gemeente weer duurzaam evenwichtig te maken, rekening houdend met de wens voor sterke dorpen met passende voorzieningen voor iedereen. Het is aan de gemeenteraad om te besluiten of zij deze mening deelt. Als de gemeenteraad uit het totaal van geïntariseerde maatregelen een andere keuze wil maken, is dat uiteraard mogelijk. Om dit te faciliteren is een set met fiches per maatregel samengesteld. Ook wordt een rekenbestand beschikbaar gesteld waarmee de raadsfracties de effecten van eventuele amendementen kunnen doorrekenen.

Het college is van mening dat de kadernota een realistisch kader moet zijn en blijven voor een structureel sluitende begroting. Dat betekent dat wij adviseren dat eventuele amendementen niet tot een verslechtering van het financieel perspectief leiden.

2 PROGNOSE BUGETTAIRE RUIMTE 2025-2028

In deze paragraaf wordt een beeld gegeven van de budgettaire ruimte in voorbereiding op het samenstellen van de programmabegroting 2025-2028. De basis hiervoor is de besluitvorming tot het opstellen van deze kadernota.

De budgettaire ruimte is de ruimte die in de begroting overblijft als alle te verwachten kosten zijn afgetrokken.

We maken de budgettaire ruimte inzichtelijk zodat u een integrale afweging kunt maken over hoe de budgetten ingezet kunnen worden voor de komende vier jaren.

Onderwerpen die invloed hebben op de budgettaire ruimte zijn:

- Het beginpunt is de stand van de budgettaire ruimte die in de programmabegroting 2024-2027 gepresenteerd is. Hierbij worden de gevolgen van de septembercirculaire 2023 en de decemberwijziging opgeteld.
- De technische uitgangspunten voor de begroting 2024, bestaande uit:
 - De mutaties van de Voorjaarsnota van het Rijk. Dit is een voorbode van de meicirculaire.
 - De gevolgen van de mutaties in de indexerings- en rentepercentages.
- De nieuwe ontwikkelingen die opgehaald zijn in de organisatie.
- Begrotingswijzigingen die in 2024 zijn verwerkt.

Al deze punten worden hieronder toelicht. Zo ontstaat een totaalbeeld van de budgettaire ruimte die als startpunt dient voor het opstellen van de programmabegroting 2025-2028.

Om de leesbaarheid van de kadernota te bevorderen worden de bedragen zo gepresenteerd dat positieve bedragen een voordelig effect en negatieve bedragen een nadelig effect betekenen.

2.1 BUDGETTAIR BEELD OP BASIS VAN VOORGAANDE BESLUITVORMING

Onderstaand overzicht laat de actuele budgettaire ruimte zien na vaststelling door uw raad van de programmabegroting 2024-2027, inclusief aangenomen amendementen. Tot slot is de jaarschijf 2028 toegevoegd (x € 1.000):

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Begrotingssaldo Programmabegroting 2024-2027	107	-1.486	-2.432	-2.432
Septembercirculaire	738	658	1.469	1.469
Decemberwijziging	83	83	83	83
Totaal	928	-745	-880	-880

2.2 PROGNOSE ALGEMENE UITKERING OP BASIS VAN DE VOORJAARSNOTA 2024

De Voorjaarsnota 2024 geeft een vooruitblik op de rijksbegroting voor de komende jaren. Over de gevolgen worden de gemeenten verder geïnformeerd via de meicirculaire 2024. De voorjaarsnota geeft een belangrijke indicatie van wat we in de meicirculaire kunnen verwachten.

De meicirculaire en de gevolgen hiervan op de begroting van gemeente Nieuwkoop worden, zodra deze bekend zijn, doorgerekend en via een aparte raadsbrief aan de raad aangeboden.

De volgende onderwerpen zijn in de voorjaarnota verwerkt:

1. De opschalingskorting van € 675 miljoen structureel geschrapt.
2. Heldere afspraken over objectieve indexering en fondsvorming voor de Wmo (hiervoor is een – nog uit te werken- aparte geobjectiveerde indexering aangekondigd).
3. Indexering zorgkosten van € 75 miljoen in 2026 oplopend tot 300 miljoen in 2029.
4. Een opschoonactie voor specifieke uitkeringen (deze actie wordt versneld aangepakt).

Prognose meicirculaire (*€ 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028
Volume-accres	-389	-549	1.074	1.064	1.071
Loon Prijs Ontwikkeling -accres	-668	481	685	679	942
Incidentele compensatie	934	846	181	143	115
Opschalingskorting			896	889	883
Afrekening BTW Compensatie Fonds 2023	278				
Onderuitputting BTW Compensatie Fonds		250	250	250	250
Totaal	155	1.028	3.086	3.025	3.261

Nieuwe financieringssysteematiek op basis van prijs bruto binnenlands product (pbbp).

In de Voorjaarsnota 2024 is de nieuwe financieringssysteematiek vervroegd van 2027 naar 2024. Dit betekent dat de aanpassing van het Rijk van het gemeentefonds gebeurt op basis van de ontwikkeling van het pbbp. In de oude systeematiek gebeurde de aanpassing op basis van ‘trap op trap af’ met de rijksuitgaven.

Over de periode 2024-2029 compenseert het Rijk het effect van het vervroegen van de gewijzigde financieringssysteematiek. Voor 2024 gebeurt dit volledig en voor 2025 voor 50%. Voor de jaren 2026 tot en met 2029 vindt compensatie weer volledig plaats. Vanaf het jaar 2030 vervalt deze compensatie waarmee de budgettaire ruimte vanaf 2030 structureel lager uitvalt.

Actualisatie Loon-prijs-ontwikkeling 2023 (LPO)

In de Voorjaarsnota 2024 is het LPO accres eerst geactualiseerd voor de macro-economische cijfers van het Centraal Economisch Plan (CEP) 2024. Dit is een actualisatie van de LPO van 2023 die opgenomen was in de septembercirculaire 2023. Daarmee wordt de plus uit de septembercirculaire teruggedraaid en tenietgedaan.

Opschalingskorting

Sinds 2015 worden gemeenten geconfronteerd met een korting op het gemeentefonds die oploopt tot € 975 miljoen in 2026. Deze korting is opgelegd, omdat gemeenten door gedwongen opschaling kosten zouden besparen. In de Voorjaarsnota 2024 is de opschalingskorting vanaf 2026 voor een bedrag van € 675 miljoen geschrapt. Wij hadden in onze begroting al rekening gehouden met deze korting. Dit betekent een verhoging van onze algemene uitkering.

2.3 INDEXERINGSPERCENTAGES EN RENTEPERCENTAGES

Jaarlijks stelt uw raad via de kadernota vast met welke indexerings- en rentepercentages de budgetten in de begroting stijgen.

Het Financieel toezichtkader van de provincie geeft financiële kaders aan met betrekking tot het reëel ramen. Hierbij kan rekening worden gehouden met de prijsontwikkeling op basis van de percentages in de tabel Prijsindexen CPB CEP. Dit heeft de volgende indexering tot gevolg:

Wij stellen voor:

- In deze kadernota rekening te houden met de door het CPB geraamde prijsontwikkeling in februari 2024 voor het jaar 2025 van 2,2% (prijs materiële overheidsconsumptie (IMOC)).
- In deze kadernota rekening te houden met de door het CPB geraamde loonontwikkeling in februari 2024 voor het jaar 2025 van 4,4% (Loonvoet sector overheid)
- Met betrekking tot de rente, een percentage van 3% (vorig jaar 2%) aan te houden. Zo komen we geleidelijk tot de huidige rente die op dit moment 4,5% bedraagt (ECB-september 2023). Vanaf de kadernota 2026-2029 hanteren we het dan geldende rentepercentage van de ECB.

Bovenstaande indexeringen hebben onderstaande financiële effecten op de budgettaire ruimte:

Omschrijving (* € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Loonkostenontwikkeling	-951	-951	-951	-951
Prijsontwikkeling materiële overheidsconsumptie	-669	-669	-669	-669
Renteontwikkeling	-261	-414	-556	-556
Toename bijdrage GR-en	-396	-396	-396	-396
Actualisering beheerplannen	-320	-320	-320	-320
Indexering belastingen en leges	251	251	251	251
Pachten	30	30	30	30
Stelpost indexeringen 2024	230	230	230	230
Totaal impact indexeringen en rentepercentages	-2.086	-2.239	-2.381	-2.381

Actualisering beheerplannen (structureel nadelig € 320.000)

Er zijn twee beheerplannen die geactualiseerd gaan worden: het ICT-beheerplan € 300.000 en het Water beheerplan € 20.000. Het ICT-Beheerplan is als bijlage bij deze kadernota gevoegd. Het Water beheerplan actualiseren wij dit jaar. Om aan de wet- en regelgeving van het Waterschap te voldoen, is € 20.000 meer benodigd. Dit wordt veroorzaakt door de aanpassingen van de cyclus van baggeren van 12 jaar naar 10 jaar. Dit is in lijn van de Legger van het hoogheemraadschap van Rijnland.

Daarnaast wordt het beheerplan onderhoud gebouwen ook geactualiseerd. De financiële gevolgen zijn nog niet bekend en ook nog niet meegenomen in deze kadernota.

2.4 PROGNOSE ONTWIKKELINGEN

In deze kadernota zijn onderstaande ontwikkelingen opgenomen. Deze worden per programma in de volgende paragraaf toegelicht. Met deze ontwikkelingen moet rekening worden gehouden in de presentatie van de budgettaire ruimte. Pas na het verwerken van deze ontwikkelingen ontstaat een beeld van de daadwerkelijke budgettaire ruimte voor nieuw beleid/nieuwe initiatieven.

Prognose ontwikkelingen (* € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Ontwikkelingen kadernota	-1.161	-1.425	-1.469	-2.658
Totaal	-1.161	-1.425	-1.469	-2.658

2.5 PROCES NIEUWKOOP BLIJVEND IN EVENWICHT

De voorgestelde bezuinigingsmogelijkheden zijn als volgt opgebouwd. In de bijlage treft u een gespecificeerde lijst met de keuzes die als besparingen worden geadviseerd en de keuzes die niet als besparing worden geadviseerd:

Omschrijving(* € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Ambities bijstellen	75	75	75	1.211
Keuzes met nagenoeg geen impact	409	409	409	409
Keuzes met beperkte impact	526	761	1.003	1.020
Keuzes met grote impact	215	215	215	215
OZB verhoging	500	500	500	500
Totaal besparingen	1.725	1.960	2.202	3.355

2.6 TOTAALBEELD BUDGETTAIRE RUIMTE

Op basis van bovenstaande ingrediënten ontstaat het volgende totaalbeeld van de budgettaire ruimte:

Totaalbeeld budgettaire ruimte (* € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Budgettaire ruimte Programmabegroting 2024-2027 inclusief septembercirculaire, decemberwijziging en raadsbesluiten tot en met 1 mei 2024	928	-745	-880	-880
Voorjaarsnota	1.028	3.086	3.025	3.261
Indexeringen en bijstellingen	-2.086	-2.239	-2.381	-2.381
Ontwikkelingen kadernota	-1.161	-1.425	-1.469	-2.658
Totaal	-1.291	-1.323	-1.705	-2.658

Totaal negatieve begrotingsruimte	-1.291	-1.323	-1.705	-2.658
Waarvan structureel	819	-1.844	-1.993	-2.944
Waarvan incidenteel	-2.110	522	289	289
Totaal negatieve begrotingsruimte	-1.291	-1.322	-1.704	-2.655
Voorstel bezuinigingen	1.725	1.960	2.202	3.355
Structureel saldo na bezuinigingsmogelijkheden	2.544	116	209	411
Incidenteel saldo na bezuinigingsmogelijkheden	-2.110	522	289	289
Saldo	434	638	498	700

Volgens artikel 189 van de Gemeentewet moet een gemeente zorgen dat de begroting structureel en reëel in evenwicht is. Een begroting is structureel in evenwicht op het moment dat de structurele baten ieder jaar de structurele lasten dekken. Reëel in evenwicht houdt in dat de ramingen realistisch zijn.

Het structurele saldo van de Gemeente Nieuwkoop is na de voorgestelde bezuinigingsmaatregelen meerjarig structureel en reëel in evenwicht.

2.7 VERLOOP ALGEMENE RESERVE

De incidentele dekking van het tekort van 2025 heeft invloed op de algemene reserve. Hieronder wordt het verloop van de algemene reserve uiteengezet.

Omschrijving	(* € 1.000)
Stand per 31 december 2023	9.083
Geraamde onttrekkingen 2024 (o.b.v. begroting 2024-2027)	-1.663
Geraamde onttrekkingen 2025 (o.b.v. begroting 2024-2027)	-1.326
Raadsvoorstel flexwonen	-119
Geraamde stand per 31 december 2025	5.975

WIJZIGINGEN BETREKKING OP BEGROTINGSJAAR 2024

De ontwikkelingen die hieronder gepresenteerd worden, zijn mutaties die betrekking hebben op 2024, maar die nog niet in de begrotingscijfers zijn verwerkt.

programma	Omschrijving		2024	
Wettelijke ontwikkelingen c.q. afspraken				structureel /incidenteel
1	Een nieuwe supermarkt aan de Langeraarweg met veilige buitenruimte	Een vitaal dorpscentrum van de kern Lnageraar met de meest belangrijke voorzieningen in het eigen dorp	-25	Incidenteel
1	Correcte en volledige begroting exploitatie Warmtenet Schoterhoek II	Het administratief juist in de begroting verwerken van de exploitatielasten van het warmtenet Schoterhoek II tot de overdracht van het warmtenet aan de corporatie.	-30	Structureel
1	Nieuwe woonvisie c.q. verplicht Volkshuisvestelijk Programma	Actualiseren van de woonvisie conform wettelijke verplichtingen	-40	Incidenteel
2	Uitvoeren basistaken op het gebied van de Omgevingswet	Voldoen aan de wettelijke eisen voor het uitvoeren van basistaken op het gebied van de Omgevingswet	-170	Structureel
3	Realiseren Scheve Huisjes	Initiële kosten realisatie Scheve Huisjes	-40	Incidenteel
3	Realiseren Scheve Huisjes	De dekking wordt gerealiseerd uit de reserve WMO	40	Incidenteel
4	Veilig gebruik van persoonsgegevens o.b.v. de Wet Politie Gegevens	Privacy van burgers waarborgen door externe toetsing gebruik persoonsgegevens op basis van de Wet Politie Gegevens	-5	Structureel
4	Aansluiting bij Nationale Ombudsman	Goede en effectieve klachtenbehandeling van de burgers van Nieuwkoop	-3	Structureel
4	Budgetverhoging n.a.v. aanwijzen nieuw accountantsbureau.	Bij het aanwijzen van het accountantsbureau was vastgesteld dat het budget structureel verhoogd zou worden. Dit is nog niet geëffectueerd.	-20	Structureel
4	Meerprijs accountantskosten n.a.v. toename aantal Sisa-regelingen	Door de toegenomen aantal Sisa-regelingen is het budget niet meer toereikend.	-13	Structureel
4	Tijdelijk inhuren van een ervaren casemanager om de doorlooptijd van behandeling aanvraag omgevingsvergunningen terug te dringen	Doorlooptijd behandeling omgevingsvergunningen wordt teruggedrongen en de opgebouwde achterstand ingelopen	-100	Incidenteel
4	Tijdelijk inhuren van een ervaren casemanager om de doorlooptijd van behandeling aanvraag omgevingsvergunningen terug te dringen	Dekking door baten van UWV	17	Incidenteel
4	Organiseren van verkiezingen	Budget voor uitvoering verkiezingen beter aan laten sluiten aan realiteit	-46	Structureel
4	Tijdelijke inhuur ambtelijke capaciteit	hiermee vangen we de verwachte piek op in aanvraag van reisdocumenten	-40	Incidenteel
4	Tijdelijke inhuur ambtelijke capaciteit	Dekking door meer aanvragen reisdocumenten	40	Incidenteel

Overhead en alg. dekking	Onderzoeken haalbaarheid en opstellen Verblijfsbelasting	Econ actie verblijfsbelasting. Verkrijgen van belastingopbrengst uit toeristische overnachtingen	-20	Incidenteel
Overhead en alg. dekking	Onderzoeken haalbaarheid en opstellen Verblijfsbelasting	Dekking onderzoek haalbaarheid en opstellen Verblijfsbelasting uit reserve economie en toerisme	20	Incidenteel
Overhead en alg. dekking	Aanschaf landelijk gemeentelijk systeem HR 21	Het objectief waarderen van functies, zodat medewerkers adequaat beloond worden	-45	Incidenteel
Overhead en alg. dekking	Aanschaf landelijk gemeentelijk systeem HR 21	Het objectief waarderen van functies, zodat medewerkers adequaat beloond worden	-5	Structureel
Overhead en alg. dekking	Inhuur van personeel BOR	Zo kunnen we voldoen aan de wettelijke taken en het uitvoeren van het collegeprogramma	-200	Incidenteel
Overhead en alg. dekking	inhuur van personeel BV	Zo kunnen we voldoen aan de wettelijke taken en het uitvoeren van het collegeprogramma	-660	Incidenteel
Totaal Wettelijke ontwikkelingen c.q. afspraken			-1.345	
Ontwikkelingen met een niet-verplichtend (niet bindend) karakter				
Overhead en alg. dekking	Aanbesteding nieuwe leverancier	Aanbesteding nieuwe leverancier.	-100	Incidenteel
Overhead en alg. dekking	Aanbesteding nieuwe leverancier	Minder te dekken aanbesteding nieuwe leverancier, dus een lagere onttrekking uit de reserve.	100	Incidenteel
Overhead en alg. dekking	Digitalisering van het bouwarchief	Digitaal toegankelijk bouwarchief voor ons burgers Het beschikbaar gestelde budget blijkt te laag te zijn.	-50	Incidenteel
Overhead en alg. dekking	Toegankelijk bedrijfsarchief.	Toegankelijk bedrijfsarchief In het ICT-Beheerplan is abusievelijk onvoldoende budget geraamd voor deze kosten	-80	Incidenteel
Totaal Ontwikkelingen met een niet-verplichtend (niet bindend) karakter			-130	
Totaal			-1.475	

Overhead/algemene dekking personeel BOR € 200.000

Het bedrag inhuur personeel voor afdeling BOR is nodig om te kunnen voldoen aan de wettelijke taken en het collegeprogramma.

Overhead/algemene dekking personeel Bedrijfsvoering € 660.000

Het bedrag inhuur personeel voor bedrijfsvoering is nodig vanwege een aantal langdurig zieken, een aantal moeilijk vervulbare vacatures, in combinatie met de uitvoering van wettelijke taken, en tijdelijk extra taken.

ADMINISTRATIEVE WIJZIGINGEN

programma	Omschrijving		2024	2025
Administratieve wijzigingen				
3	Een correcte en volledige begroting vastgoed Oekraïne	Het voor 2024 administratief in de begroting verwerken van de lasten voor de huisvesting van ontheemden uit Oekraïne.	313	313
3	Een correcte en volledige begroting vastgoed Oekraïne	Het voor 2024 administratief in de begroting verwerken van de lasten voor de huisvesting van ontheemden uit Oekraïne.	-313	-313
Overhead en alg. dekking	Goede ICT-infrastructuur	Investerings aanpassen aan de Financiële verordening 2023.	-45	
Overhead en alg. dekking	Goede ICT-infrastructuur	Dekking door besparing andere begrotingspost.	45	
Totaal			0	0

Bovenstaande mutaties over 2024 hebben het volgende effect op de budgettaire ruimte:

Stand budgettaire ruimte 2024	2024
Budgettaire ruimte Programmabegroting 2024-2027	230
Septembercirculaire	755
Decemberwijziging	83
Stand Programmabegroting 2024-2027	1.068
Actualisatie	
Decembercirculaire	258
Gevolgen voorjaarsnota voor 2024	161
Voordeel uitzetten overtollige middelen bij de Rijksschatkist	500
Stand na actualisatie	1.987
Totaal Wettelijke ontwikkelingen c.q. afspraken	-1.345
Totaal Ontwikkelingen met een niet-verplichtend (niet bindend) karakter	-130
Stelpost indexaties begroting 2023	99
Eindstand 2024	611

ONTWIKKELINGEN PER PROGRAMMA

PROGRAMMA 1 RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

Ontwikkelingen met een wettelijk karakter c.q. afspraken

Omschrijving	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?	Wat levert het op?
Warmtenet Schoterhoek II	Een correcte en volledige begroting Warmtenet Schoterhoek II.	Het administratief juist in de begroting verwerken van de exploitatielasten van het warmtenet Schoterhoek II tot de overdracht van het warmtenet aan de corporatie.	In control zijn door alle lasten voor het warmtenet juist te verwerken.
Implementatie omgevingsplan	Een volwaardig geïmplementeerd omgevingsplan.	Tot 2032 (= overgangsfase) hebben gemeenten de tijd om te komen tot één volwaardig omgevingsplan. Omzetten bestemmingsplannen tot één volwaardig omgevingsplan en transitieregels fysieke leefomgeving naar het omgevingsplan. Het daadwerkelijk maken van het omgevingsplan moet worden uitbesteed aan een bureau.	Voldoen aan de wettelijke verplichting om een volwaardig omgevingsplan op te stellen voor ons grondgebied.
Regionale Investeringsagenda Holland Rijnland	Bijdrage Regionale Investeringsagenda Holland Rijnland 2024-2026.	Inleg t.b.v. regionale fondsen en projectgeld.	Vanuit de investeringsfondsen worden projecten richting uitvoering gebracht. Ook kan met de fondsen aanspraak worden gemaakt op cofinanciering van andere overheden en stakeholders.
Verenigingsvraagstuk Langeraar	De juiste accommodatie voor verenigingen in Langeraar.	Het faciliteren van verenigingen in Langeraar.	Passende huisvesting voor verenigingen in Langeraar.
Aanpassen centrum Langeraar	Herinrichting van het centrum van Langeraar om het voorzieningenniveau van Langeraar op peil te krijgen/houden.	Herinrichting van het centrum (supermarkt) van Langeraar.	Het centrum van Langeraar biedt de juiste voorzieningen voor de inwoners.

WKO en warmtenet Langeraar (en meer locaties)	We realiseren onze klimaatdoelstellingen door een WKO (Warmte Koude Opslag) en warmtenet aan te leggen.	Aanleggen van WKO en warmtenet.	We voldoen aan het duurzaamheidsprogramma en de klimaatdoelstellingen.
---	---	---------------------------------	--

Ontwikkelingen met een niet-verplichtend (niet bindend) karakter

Omschrijving	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?	Wat levert het op?
Duurzaamheid, vermindering klimaatimpact	We ondersteunen inwoners, bedrijven en organisaties met het verminderen van de klimaatimpact.	We organiseren diverse activiteiten zoals energiescans, energiecoaches, collectieve inkoopacties en isolatiesubsidies.	Het levert een programma op met budget voor het uitvoeren van activiteiten en projecten die duurzaamheid stimuleren in de gemeente Nieuwkoop.
Verduurzaming woon-werkverkeer	De (gedeeltelijke) verduurzaming van het woon-werkverkeer van onze gemeentelijke organisatie door het vervullen van een voorbeeldrol.	Door (bewuste) keuzes van medewerkers, versterkt door de invoering van een leaseplan, komen dagelijks meer medewerkers op de fiets naar het gemeentekantoor in Ter Aar. De stallingsruimte voor fietsen is hierop niet berekend. We vervangen de oude fietsenstalling (die bestaat uit de stallingen van de oude gemeente Ter Aar en Nieuwkoop) door een grotere nieuwe stalling.	Een nieuwe (grotere) fietsenstalling bij het gemeentekantoor in Ter Aar. Tevreden medewerkers die hun fiets op een goede manier kunnen stallen en nog meer medewerkers die op de fiets naar kantoor (kunnen) komen.
Dorpsplein Nieuwveen	Het creëren van een nieuw dorpsplein in Nieuwveen.	We leggen een nieuw dorpsplein aan waarbij rekening wordt gehouden met een groot aantal wensen van de inwoners.	We leggen een nieuw dorpsplein aan waarbij rekening wordt gehouden met een groot aantal wensen van de inwoners.
Aanleg zuidelijke rondweg Ter Aar	Aanleg zuidelijke rondweg Ter Aar in combinatie met woningbouw.	Een haalbaarheidsstudie opstellen in samenspraak met de grondeigenaar.	Inzicht in haalbaarheid voor de aanleg van de zuidelijke rondweg en woningbouw. In september 2024 krijgt de Raad een keuze. Mits gekozen wordt voor variant 3 (oplossen problematiek Kerkweg Ter Aar) is er geen budget beschikbaar gesteld voor nadere uitwerking.
Derde tunnel N231	De Provincialeweg veiliger maken.	Het aanleggen van een derde tunnel.	Een veiligere Provincialeweg.
Recreatieparken Zevenhoven omzetten	De recreatieparken omzetten naar permanente bewoning.	De recreatieparken omzetten naar permanente bewoning.	Permanente bewoning.

naar permanente bewoning			
Nieuwbouw de Steupel	Nieuwbouw van de Steupel.	Nieuwbouw van de Steupel.	Nieuwbouw van de Steupel.

Omschrijving	Inv.	2025	2026	2027	2028
Ontwikkelingen met een wettelijk karakter c.q. afspraken					
Warmtenet Schoterhoek II		-30			
Implementatie Omgevingsplan		-95	-60	-60	PM
Dekking uit reserve Invoering omgevingswet		95	60	60	PM
Bijdrage Regionale Investeringsagenda Holland Rijnland		-119	-119	-119	
Verenigingsvraagstuk Langeraar	1.000			-55	-55
Aanpassing centrum Langeraar	400		-11	-11	-11
Aanpassing centrum Langeraar, gedekt uit reserve kleine kernen			11	11	11
WKO en warmtenet Langeraar (en meer locaties)	2.000			-249	-213
Subtotaal met wettelijke karakter		-149	-119	-423	-268
Ontwikkelingen met een niet-verplichtend (niet bindend) karakter					
Duurzaamheid, vermindering klimaatimpact		-289	-289	-289	-289
Duurzaamheid, vermindering klimaatimpact, dekking reserve		200	200	200	200
Verduurzaming woon- werkverkeer	90	-5	-5	-5	-5
Dorpsplein Nieuwveen	372		-12	-12	-12
Haalbaarheidsstudie aanleg zuidelijke rondweg Ter Aar in combinatie met woningbouw		-100	-100	0	0
Derde Tunnel N231	5.000				-275
Recreatieparken Zevenhoven omzetten naar permanente bewoning		-50	-50	-50	-50
Nieuwbouw de Steupel	7.000				-250
Subtotaal met niet-verplichtend karakter		-244	-256	-156	-681
Totaal		-393	-375	-579	-949

PROGRAMMA 2 RUIMTELIJK BEHEER

Ontwikkelingen met een wettelijk karakter c.q. afspraken

Omschrijving	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?	Wat levert het op?
Basistaken Omgevingswet	Het voldoen aan de wettelijke eisen voor het uitvoeren van basistaken op het gebied van de Omgevingswet.	Een werkplan 2024 afsluiten met de ODWH.	Voldoen aan het Omgevingsrecht.
Veenbonken	Duurzaam beheer van de Nieuwkoopse Plassen en veilige vaarwegen.	Duurzaam beheer van de Nieuwkoopse Plassen.	Duurzaam beheer van de Nieuwkoopse Plassen.

Ontwikkelingen met een niet-verplichtend (niet bindend) karakter

Omschrijving	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?	Wat levert het op?
Energiezuinige openbare verlichting	We verduurzamen onze openbare verlichting onze milieu-impact te verlagen.	We vervangen de openbare verlichting met led verlichting.	Lagere energiekosten en een positief effect op het milieu.
Zwemlocatie Noorden	Het centrum van Noorden is in ontwikkeling waarbij enkele grote ontwikkelingen samenkomen. Er is de wens voor een openbare zwemlocatie voor het centrum van Noorden.	Onderzoeken van de mogelijkheden voor een openbare zwemlocatie voor het centrum van Noorden.	Het onderzoek zal uitwijzen wat de mogelijkheden zijn voor de zwemlocatie voor het centrum van Noorden.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	Inv	2025	2026	2027	2028
Wettelijke ontwikkelingen c.q. afspraken					
Basistaken Omgevingswet		-132	-132	-132	-132
Veenbonken		-50	-50	-50	-50
Subtotaal met wettelijke karakter		-182	-182	-182	-182
Ontwikkelingen met een niet-verplichtend (niet bindend) karakter					
Energiezuinige openbare verlichting		0	0	50	50
Onderzoek zwemlocatie voor het centrum Noorden					-15
Subtotaal met niet-verplichtend karakter		0	0	50	35
Totaal		-182	-182	-132	-147

PROGRAMMA 3 SOCIAAL DOMEIN

Ontwikkelingen met een wettelijk karakter c.q. afspraken

Omschrijving	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?	Wat levert het op?
Exploitatie en beheer Zwembad De Wel	Verzelfstandigen en professionaliseren van de exploitatie en beheer van het Zwembad De Wel.	We onderzoeken beheervormen waarbij we ons verdiepen in verschillende varianten. We bereiden keuzes voor met betrekking tot het begeleiden van verzelfstandiging/ontvlechting.	Toekomstbestendige zwembadorganisatie in kern of gemeente Nieuwkoop.
Huishoudelijke hulp in het kader van de Wmo	Het uitvoeren van de wettelijke taak in het kader van het verstrekken van huishoudelijke hulp.	De kostprijs van de huishoudelijke is gestegen. Aanbieders behoren een reëel uurtarief te krijgen. De kostprijs voor de jaren 2025 en verder wordt opnieuw vastgesteld. De eerste verwachting is dat het huidige uurtarief met 16% stijgt.	Goede en passende ondersteuning voor de inwoners van gemeente Nieuwkoop.
Het tijdig bieden van passende jeugdhulp	Er is geen rekening gehouden met de landelijke bezuiniging. Deze bezuiniging is nog niet zeker, maar wel een risico. Als deze bezuiniging blijft en de regionale begroting jeugdhulp niet wordt verlaagd, dreigt een tekort van € 700.000.	Continuering van het bestaande aanbod. Het betreft geen nieuw beleid. De kosten stijgen sterk door hogere loonkosten en vraag naar meer complexere zorg.	Dat kinderen zich veilig en zo optimaal mogelijk ontwikkelen. Daarnaast voldoen we aan de wettelijke kaders.
Nieuw zwembad	Het faciliteren van een zwembad in kern Nieuwkoop.	Om de bouw te bekostigen, dient de reserve voor de bouw van het zwembad aangevuld te worden.	De inwoners van Nieuwkoop en omstreken hebben toegang tot een zwembad.
Nieuwkomers	Het op adequate manier faciliteren van leerlingenvervoer en jeugdhulp voor nieuwkomers.	Het faciliteren van leerlingenvervoer/jeugdhulp voor nieuwkomers.	Leerlingenvervoer en jeugdhulp voor nieuwkomers dat toereikend en van kwaliteit is.

Ontwikkelingen met een niet-verplichtend (niet bindend) karakter

Omschrijving	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?	Wat levert het op?
Sportcomplex (tussen) Nieuwveen & Zevenhoven	Een sportcomplex tussen Nieuwveen en Zevenhoven waar beide dorpen gebruik van kunnen maken.	Een sportcomplex bouwen tussen Nieuwveen en Zevenhoven.	Een sportcomplex waar zowel Nieuwveen als Zevenhoven gebruik van kunnen maken.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	Investering	2025	2026	2027	2028
Wettelijke ontwikkelingen c.q. afspraken					
Exploitatie en beheer Zwembad de Wel		-40			
Huishoudelijke hulp in het kader van de WMO			-250	-250	-250
Het tijdig bieden van passende jeugdhulp		-250	-250	-250	-250
Aanvulling reserve bouw zwembad	2.114				-180
Faciliteren Nieuwkomers		-90	-90	-90	-90
Subtotaal met wettelijke karakter		-380	-590	-590	-770
Ontwikkelingen met een niet-verplichtend (niet bindend) karakter					
Sportcomplex (tussen) Nieuwveen & Zevenhoven	8.000				-507
Subtotaal met niet-verplichtend karakter					-507
Totaal		-380	-590	-590	-1277

PROGRAMMA 4 BESTUUR EN DIENSTVERLENING

Ontwikkelingen met een wettelijk karakter c.q. afspraken

Omschrijving	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?	Wat levert het op?
Toezicht en Handhaving inwoners	Het waarborgen van privacy van inwoners.	Externe toetsing gebruik persoonsgegevens op basis van de Wet Politie Gegevens.	Veilig gebruik van persoonsgegevens.
Toezicht en Handhaving openbare (recreatieve) wateren	Het waarborgen van toezicht en handhaving van openbare (recreatieve) wateren.	We schaffen een nieuwe dienstboot aan op het moment dat de huidige dienstboot aan vervanging toe is.	Veilige openbare ruimte.
Goede klachtenafhandeling	Een goede en effectieve klachtenbehandeling voor de inwoners van gemeente Nieuwkoop.	We zijn aangesloten bij de Nationale Ombudsman (Bijna 80% van de gemeenten is hierbij aangesloten).	Een ondersteuning van inwoners bij het klachtrecht.
Brandweezorg en Crisisbeheersing (VHRM)	Voldoen aan huidige wet- en regelgeving.	We onderhouden een effectieve brandweer- en crisisorganisatie (GHOR).	Openbare veiligheid voor de inwoners.
Meldkamer	Een goed werkende meldkamer Brandweer en Bevolkingszorg	We dragen bij aan de meldkamer Brandweer en Bevolkingszorg.	Openbare veiligheid voor de inwoners.
Accountantskosten	Een geactualiseerd budget om de accountantskosten te kunnen dekken.	Bij het aanwijzen van het accountantsbureau was vastgesteld dat het budget niet toereikend was en hierdoor structureel verhoogd zou worden met € 20.000. Dit is nog niet geëffectueerd. Daarnaast is door de toename van het aantal Sisa-regelingen het budget structureel verhoogd met € 12.500.	Een geactualiseerd budget om de accountantskosten te kunnen dekken.
Opvangen piek in aanvraag reisdocumenten	We willen voldoende capaciteit kunnen inzetten om de verwachte piek van aanvragen reisdocumenten op te vangen.	We huren tijdelijke capaciteit in om de piek op te vangen. De verwachting is dat deze kosten gedekt kunnen worden door de extra inkomsten uit de toename in aanvragen. Hierdoor kan deze ontwikkeling budgettair neutraal opgevoerd worden.	Met de extra capaciteit kunnen we de dienstverlening in de piekmomenten op peil houden.
Verkiezingen	Het organiseren van de verkiezingen. Dit is een wettelijke taak.	We actualiseren het budget aan de jaarlijkse behoefte voor het organiseren van de verkiezingen wat een wettelijke taak is.	Een budget dat beter aansluit op de werkelijkheid in de uitvoering van verkiezingen.

De digitale toegankelijkheid van alle websites (verder) verhogen.	De digitale toegankelijkheid van de websites (verder) verhogen en houden.	De digitale toegankelijkheid van de websites stapsgewijs verhogen, binnen de capaciteit en middelen die we daarvoor op dit moment beschikbaar hebben.	Websites die (zo goed mogelijk) voldoen aan de eisen en wet- en regelgeving op het gebied van digitale toegankelijkheid.
---	---	---	--

Wat mag het kosten?

Omschrijving	Inv	2025	2026	2027	2028
Wettelijke ontwikkelingen c.q. afspraken					
Toezicht en Handhaving burgers		-40	-2	-2	-2
Toezicht en Handhaving openbare (recreatieve) wateren	72				-7
Goede klachtenafhandeling		-3	-3	-3	-3
Brandweezorg en Crisisbeheersing (VHRM)		-99	-99	-99	-99
Meldkamer		-5	-5	-5	-5
Accountantskosten		-33	-33	-33	-33
Opvangen piek reisdocumenten		-40	-40	-40	-40
Opvangen piek reisdocumenten dekking		40	40	40	40
Verkiezingen		64	-46	64	-46
Kwaliteit van websites op niveau		-20	-20	-20	-20
Totaal met wettelijke karakter		-136	-208	-98	-215

OVERHEAD EN ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

Ontwikkelingen met een wettelijk karakter c.q. afspraken

Omschrijving	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?	Wat levert het op?
Informatieveiligheid	Onze informatieveiligheid is op orde en voldoet aan de geldende wet- en regelgeving.	We breiden onze formatie uit om de Ciso-werkzaamheden te kunnen verzorgen.	De gemeente voldoet aan de eisen van BIO 2.0, Nis 2 en de uitbreiding van de Ensia. En de onderhoudskosten dalen aanzienlijk
Passend loongebouw	Ons loongebouw is zo ingericht dat de functies objectief gewaard kunnen worden zodat medewerkers adequaat beloond worden.	We schaffen het landelijk gemeentelijk systeem HR 21 aan.	In totaal maken op dit moment ongeveer 300 gemeenten en gemeentelijke organisaties gebruik van dit systeem. Ook is in de nieuwe Cao 2024-2025 opgenomen dat het de wens is dat alle gemeenten zich aansluiten bij HR21 in het kader van uniformiteit en vergelijking binnen de gemeentelijke sector. Benchmarks met vergelijkbare gemeenten is hierdoor mogelijk.

Ontwikkelingen met een niet-verplichtend (niet bindend) karakter

Omschrijving	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?	Wat levert het op?
Goede BHV	Een goede bedrijfshulpverlening (BHV) en bescherming bij incidenten met en voor onze inwoners.	We schaffen een app aan voor de Bedrijfshulpverleners en het interventieteam. Hierdoor kunnen ze snel en adequaat reageren.	Goede communicatie voor BHV en interventieteam.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	Inv	2025	2026	2027	2028
Wettelijke ontwikkelingen c.q. afspraken					
Informatieveiligheid		-74	-74	-74	-74
Informatieveiligheid (dekking)		25	25	25	25
Passend loongebouw		-6	-6	-6	-6
Subtotaal met wettelijke karakter		-55	-55	-55	-55
Ontwikkelingen met een niet-verplichtend (niet bindend) karakter					
Goede BHV		-15	-15	-15	-15
Subtotaal met niet-verplichtend karakter		-15	-15	-15	-15
Totaal		-70	-70	-70	-70

Totaaloverzicht ontwikkelingen

Totaaloverzicht ontwikkelingen (* € 1.000)

Prg	Omschrijving	Investering	2025	2026	2027	2028
Ontwikkelingen met een wettelijk karakter c.q. afspraken						
1	Warmtenet Schoterhoek II		-30			
1	Implementatie Omgevingsplan		-95	-60	-60	PM
1	Dekking uit reserve Invoering omgevingswet		95	60	60	PM
1	Bijdrage Regionale Investeringsagenda Holland Rijnland		-119	-119	-119	
1	Huisvesting muziekverenigingen Langeraar	1.000			-55	-55
1	Aanpassing centrum Langeraar	400		-11	-11	-11
1	Aanpassing centrum Langeraar, gedekt uit reserve kleine kernen			11	11	11
1	WKO en warmtenet Langeraar (en meer locaties)	2.000			-249	-213
2	Basistaken Omgevingswet		-132	-132	-132	-132
2	Veenbonken		-50	-50	-50	-50
3	Exploitatie en beheer Zwembad de Wel		-40			
3	Huishoudelijke hulp in het kader van de WMO			-250	-250	-250
3	Het tijdig bieden van passende jeugdhulp		-250	-250	-250	-250
3	Aanvulling reserve bouw zwembad	2.114	0	0	0	-180
3	Faciliteren Nieuwkomers		-90	-90	-90	-90
4	Toezicht en Handhaving burgers		-40	-2	-2	-2
4	Toezicht en Handhaving openbare (recreatieve) wateren	72				-7
4	Goede klachtenafhandeling		-3	-3	-3	-3
4	Brandweezorg en Crisisbeheersing (VHRM)		-99	-99	-99	-99
4	Meldkamer		-5	-5	-5	-5
4	Accountantskosten		-33	-33	-33	-33
4	Opvangen piek reisdocumenten		-40	-40	-40	-40
4	Opvangen piek reisdocumenten dekking		40	40	40	40
4	Verkiezingen		64	-46	64	-46
4	Kwaliteit van websites op niveau		-20	-20	-20	-20
overhead	Informatieveiligheid		-74	-74	-74	-74

overhead	Informatieveiligheid (dekking)		25	25	25	25
overhead	Passend loongebouw		-6	-6	-6	-6
Totaal Ontwikkelingen met een wettelijk karakter c.q. afspraken			-902	-1.154	-1.348	-1.490
Ontwikkelingen met een niet-verplichtend (niet bindend) karakter						
1	Duurzaamheid, vermindering klimaatimpact		-289	-289	-289	-289
1	Duurzaamheid, vermindering klimaatimpact, dekking reserve		200	200	200	200
1	Verduurzaming woon- werkverkeer	90	-5	-5	-5	-5
1	Dorpsplein Nieuwveen	372		-12	-12	-12
1	Haalbaarheidsstudie aanleg zuidelijke rondweg Ter Aar in combinatie met woningbouw		-100	-100	0	0
1	3 ^e Tunnel N231	5.000				-275
1	Recreatieparken Zevenhoven omzetten naar permanente bewoning		-50	-50	-50	-50
1	Nieuwbouw de Steupel	7.000				-250
2	Energiezuinige openbare verlichting		0	0	50	50
2	Onderzoek zwemlocatie voor het centrum Noorden					-15
3	Sportcomplex (tussen) Nieuwveen & Zevenhoven	8.000	0	0	0	-507
Overhead	Goede BHV		-15	-15	-15	-15
Totaal Ontwikkelingen met een niet-verplichtend (niet bindend) karakter			-259	-271	-121	-1.168
Totaal			-1.161	-1.425	-1.469	-2.658

BIJLAGE A GEKOZEN BEZUINIGINGSVOORSTELLEN

fiche	Programma	Thema	Product	Keuze	rubriek
3	1. ROG	Diverse ambities	Diverse ambities	Nieuwbouw de Steupel plus bestaande functies bij nieuwbouw Zwembad	Ambities bijstellen
4	3. MO	Diverse ambities	Diverse ambities	Sportcomplex (tussen) Nieuwveen en Zevenhoven	Ambities bijstellen
7	1. ROG	Diverse ambities	Diverse ambities	Nieuw Duurzaamheidsprogramma (uitvoeringsmiddelen)	Ambities bijstellen
8	2. BOR	Diverse ambities	Diverse ambities	Veenbonken	Ambities bijstellen
9	2. BOR	Diverse ambities	Diverse ambities	Zwemlocatie Noorden	Ambities bijstellen
10	2. BOR	Diverse ambities	Diverse ambities	Derde tunnel N231	Ambities bijstellen
11	1. ROG	Diverse ambities	Diverse ambities	Begeleiding omzetten woonparken Zevenhoven naar permanente bewoning	Ambities bijstellen
12	1. ROG	Maatregelen rondje college	Maatregelen rondje college	Belangenbehartiging bij Schiphol	Keuzes met grote impact
15	2. BOR	Maatregelen rondje college	Maatregelen rondje college	100% kostendekkendheid riool	Keuzes met grote impact
16	3. MO	Maatregelen rondje college	Maatregelen rondje college	Regiotaxi/ versoberen vervoersregelingen	Keuzes met grote impact
19	1. ROG	Economie, toerisme, natuur	Economie	Investering dorpscentra Nieuwkoop en Ter Aar	Keuzes met beperkte impact
20	1. ROG	Economie, toerisme, natuur	Economie	Niet invullen van 1 fte medewerker economie	Keuzes met beperkte impact
22	1. PUZA	Ruimtelijk beleid	Vergunningen/toezicht	Minder inhuur constructeur, aanpassing openingstijden/sluiting	Keuzes met beperkte impact

				balie omgevingsloket, verhoging leges en aanpassingen omgevingsplan	
23	2. BOR	Beheer Openbare Ruimte	Verkeer/vervoer	Verzoeken van inwoners voor verkeersmaatregelen	Keuzes met beperkte impact
24	2. BOR	Beheer Openbare Ruimte	Groen/recreatieve vz	Bermen klepelen	Nagenoeg geen impact
25	2. BOR	Beheer Openbare Ruimte	Lijkbezorging	Leges begraven bijstellen	Nagenoeg geen impact
26	2. BOR	Beheer Openbare Ruimte	Openbaar water	Onderhoud water-slootvuil stoppen	Nagenoeg geen impact
27	2. BOR	Beheer Openbare Ruimte	Infrastructuur	Straatmeubilair	Nagenoeg geen impact
29	2. BOR	Beheer Openbare Ruimte	Groen/recreatieve vz	Onderhoud spelen, minder speelplekken	Keuzes met beperkte impact
30	2. BOR	Beheer Openbare Ruimte	Groen/recreatieve vz	Natuur en landschap	Nagenoeg geen impact
31	2. BOR	Beheer Openbare Ruimte	Infrastructuur	Onderhoud wegen kwaliteit B naar C	Keuzes met beperkte impact
34	3. MO	Onderwijs en ontwikkeling	Onderwijs/ontwikkeling	De verbinding	Nagenoeg geen impact
35	3. MO	Onderwijs en ontwikkeling	Onderwijs/ontwikkeling	Inspectie kinderopvang	Nagenoeg geen impact
43	3. MO	Vrije tijd en cultuur	Zwembad	Optimaliseren exploitatie zwembad	Nagenoeg geen impact
53	3. MO	Zorg en leefstijl	Sociaal cultureel werk	Advies, ruimte begroting	Nagenoeg geen impact
56	4. PUZA	Dagelijks bestuur	Dorpsgerichte activiteiten	Bijdrage dorpsraden, goed idee voor uw dorp	Keuzes met beperkte impact
62	5. BV	Huisvesting	Huisvesting	Minder papier repro/digitaliseren	Nagenoeg geen impact
65	6. BV	Algemene dekkingsmiddelen	Post onvoorzien	3 euro naar 1 euro (60k) per inwoner	Nagenoeg geen impact
66	6. ROG/BOR/BV	Algemene dekkingsmiddelen	Realistische investeringsplan		Keuzes met beperkte impact
	Diversen	OZB			Leeg

BIJLAGE B NIET GEKOZEN BEZUINIGINGSVOORSTELLEN

fiche	Programma	Thema	Product	Keuze	rubriek
1	1. ROG	Diverse ambities	Diverse ambities	Verenigingsvraagstuk Langeraar	Ambities bijstellen
2	1. ROG	Diverse ambities	Diverse ambities	Ophogen budget nieuw zwembad (inclusief glijbaan)	Ambities bijstellen
5	1. ROG	Diverse ambities	Diverse ambities	Centrum Langeraar herinrichting openbare ruimte	Ambities bijstellen
6	1. ROG	Diverse ambities	Diverse ambities	WKO en warmtenet Langeraar (en meer locaties)	Ambities bijstellen
13	4. PUZA	Maatregelen rondje college	Maatregelen rondje college	Nieuwkoop Nieuws papieren versie laten vervallen	Keuzes met grote impact
14	2. BOR	Maatregelen rondje college	Maatregelen rondje college	100% kostendekkendheid begraafrechten	Keuzes met grote impact
17	1. ROG	Economie, toerisme, natuur	Economie	Greenport Aalsmeer	Keuzes met beperkte impact
18	1. ROG	Economie, toerisme, natuur	Economie	Uitvoering economische agenda	Nagenoeg geen impact
21	1. BOR	Economie, toerisme, natuur	Economie	Markten, braderieën (tariefstijging of stoppen)	Keuzes met beperkte impact
28	2. BOR	Beheer Openbare Ruimte	Groen/recreatieve voorziening	Groen kwaliteit B naar C	Keuzes met beperkte impact
32	2. BOR	Milieu	Milieu	Lobby vliegroutes, geluidshinder	Nagenoeg geen impact
33	3. MO	Onderwijs en ontwikkeling	Lokale voorziening onderwijs	Activiteitsubsidies onderwijs	Keuzes met beperkte impact
36	3. MO	Onderwijs en ontwikkeling	Onderwijs/ontwikkeling	Subsidies jeugd	Keuzes met beperkte impact
37	3. MO	Vastgoed sociaal domein		Beheersconstructies sporthallen/horeca (lange termijn)	Leeg
38	3. MO	Vrije tijd en cultuur	Cultuur/ontwikkeling	Subsidie museum Nieuwkoop	Keuzes met beperkte impact
39	3. MO	Vrije tijd en cultuur	Cultuur/ontwikkeling	Monumenten (onderhoud en aantal)	Keuzes met beperkte impact
40	3. MO	Vrije tijd en cultuur	Cultuur/ontwikkeling	Verenigingen, dorpsfeesten, vrijwilligersprijzen	Keuzes met beperkte impact

41	3. MO	Vrije tijd en cultuur	Sport	Sportaccommodaties/materialen	Keuzes met beperkte impact
42	3. MO	Vrije tijd en cultuur	Sport	Sportverenigingen	Keuzes met beperkte impact
44	3. MO	Vrije tijd en cultuur	Zwembad	Stoppen subsidie buitenzwembad >2025	Keuzes met grote impact
45	3. MO	Vrije tijd en cultuur	Zwembad	Binnenzwembad sluiten	Keuzes met grote impact
46	3. MO	Vrije tijd en cultuur	Cultuur/ontwikkeling	Verlagen subsidie Stibuni	Keuzes met grote impact
47	3. MO	Vrije tijd en cultuur	Cultuur/ontwikkeling	Versoberen bibliotheekvoorzieningen	Keuzes met grote impact
48	3. MO	Werk en inkomen	Inkomen	Volwassenenfonds, jeugdfonds, leergeld, kledingbank, voedselbank	Keuzes met grote impact
49	3. MO	Werk en inkomen	Inkomen	Coll. Zorgverzekering minima	Keuzes met grote impact
51	3. MO	Zorg en leefstijl	Sociaal cultureel werk	Welzijnsactiviteiten Trigr	Keuzes met grote impact
53	3. MO	Zorg en leefstijl	Sociaal cultureel werk	Ouderen subsidies preventie (o.a. tafeltje dekje, Beter thuis met dementie)	Keuzes met beperkte impact
	3. MO	Zorg en leefstijl	Volksgezondheid	AED's niet vervangen	Keuzes met beperkte impact
	3. MO	Zorg en leefstijl	Volksgezondheid	Aanvullende diensten GGD/Hecht	Keuzes met beperkte impact
57	4. PUZA	Dagelijks bestuur	Communicatie	Nieuwkoop Nieuws digitaal	Keuzes met beperkte impact
58	4. PUZA	Dagelijks bestuur	Dorpsgerichte activiteiten	Verenigingsloket	Keuzes met beperkte impact
59	4. PUZA	Openbare orde en veiligheid	Vergunningen	Leges verhogen voor bv evenementen	Nagenoeg geen impact
60	5. BV	Bedrijfsondersteuning	Bedrijfsondersteuning	Portokosten	Keuzes met beperkte impact
61	5. BV	Huisvesting	Huisvesting	Het stoppen van kleine extra voorzieningen voor medewerkers	Keuzes met beperkte impact
63	5. BV	Huisvesting	Huisvesting	Versoberen maaltijden personeel	Keuzes met beperkte impact
64	5. BV	Huisvesting	Huisvesting	Flexplekken i.p.v. nieuwe werkplekken	Keuzes met grote impact
67	5. BV	Huisvesting	Huisvesting	Overig, representatie, werkcafé	Keuzes met grote impact